Συστήματα Μικροϋπολογιστών 2018-2019 2η Ομάδα Ασκήσεων

1η Άσκηση

```
IN 10H
       MVI A, 00H ; Αριθμοί (0<=A<=255)
        LXI Η, 0900Η ; Διευθύνσεις
       LXI Β,0000Η ;Μονάδες
       MVI D,00H ; Αριθμοί [10H,60H]
START:
       MOV M, A ; Αποθήκευση στη μνήμη MOV E, A ; Προσωρινή αποθήκευση
       JMP ONES
COUNTONES:
       MOV A, E
       JMP NUMBERS
COUNTNUM:
       INX H
INR A
                     ;Επόμενη θέση μνήμης

        INR A
        ; Επόμενος αριθμός

        CPI 00H
        ; A=00H ?

        JZ FINISH ; Έλεγχος τερματισμού
        JMP START
                     ;Μέτρηση μονάδων (δυαδικών 1)
;CY=0
ONES:
        STC

      CMC
      ;

      RAR
      ; Ψηφίο-ψηφίο στο CY

      JNC ONE
      ; Μονάδα?

        INX B
ONE:
       CPI 00H ; A=00H ?
       JZ COUNTONES; Έλεγχος τερματισμού
        JMP ONES
NUMBERS:
                       ;Μέτρηση αριθμών στο [10Η,60Η]
       CPI 10H
        JC COUNTNUM ; A<10H ?
        CPI 60H
       JC NUMBER ; A<60H ?
        JNZ COUNTNUM; A=60H ?
NUMBER:
        INR D
        JMP COUNTNUM
FINISH:
       END
```

```
MVI A, FFH
     STA 3000H
                    ;Χρονόμετρο 30 secs=150*0,2 secs (150=96H)
     MVI D, 96H
     LXI B,00C8H
                      ;Καθυστέρηση 200 ms
START:
                    ;Διάβασμα των διακοπτών
     LDA 2000H
     ANI 80H
                       ;MSB
     CPI 00H
                      ;OFF ?
     JZ OFF1
     JMP START
OFF1:
                      ;10 OFF
     LDA 2000H
     ANI 80H
     CPI 80H
                    ; ON ?
     JZ ON1
     JMP OFF1
                      ;10 ON
ON1:
     LDA 2000H
     ANI 80H
                     ;OFF ?
     CPI 00H
     JZ OFF2
     JMP ON1
OFF2:
                      ;20 OFF
     LDA 2000H
     ANI 80H
     CPI 80H
                     ;ON ?
     JZ ON2
     MVI A, OOH
                    ; Άναμμα
     STA 3000H
     CALL DELB
     DCR D
                      ;Χρόνος
     MOV A, D
     CPI 00H
                      ; Εκπνοή χρόνου ?
     JNZ OFF2
                      ; Έλεγχος εκπνοής χρόνου
     MVI A, FFH
                      ; Σβήσιμο
     STA 3000H
     MVI D, 96H
                      ;Επαν-αρχικοποίηση του χρονομέτρου
     JMP OFF1
ON2:
                      ;20 ON
     LDA 2000H
     ANI 80H
     CPI 00H
                      ;OFF ?
     JZ RESTART
                      ; Έλεγχος ανανέωσης χρόνου
     MVI A, 00H
     STA 3000H
     CALL DELB
     DCR D
     MOV A, D
     CPI 00H
     JNZ ON2
     MVI A, FFH
     STA 3000H
     MVI D, 96H
     JMP OFF1
RESTART:
     MVI D, 96H
                     ;Επαν-αρχικοποίηση του χρονομέτρου
     JMP OFF2
     END
```

(i)

```
START:
      LDA 2000H
                ;Διακόπτες
      MVI B, FFH
                  ;LEDs
SCAN:
                  ;Σάρωση για μονάδες
                 ;CY <- LSB
      RRC
      MOV C, A
                ;Προσωρινή αποθήκευση
      JC FOUND
                 ;Έλεγχος για μονάδα
                ;A=00000000 ?
      CPI 00H
                 ; Έλεγχος για απουσία μονάδων στην είσοδο
      JZ ZEROS
      MOV A, B
      STC
                  ;CY <- 0
      CMC
      RAL
                 ;Σβήσιμο του αντίστοιχου LED
      MOV B, A
                  ;Προσωρινή αποθήκευση
      MOV A, C
      JMP SCAN
FOUND:
                  ;Βρέθηκε η 1η μονάδα
      MOV A, B
                  ;Άναμμα LEDs ίσης και υψηλότερης τάξης
      CMA
                  ; Αντίστροφη λογική
      STA 3000H
      JMP START
ZEROS:
                 ;Μόνο μηδενικά
      MVI A, FFH
                ;Σβήσιμο LEDs
      STA 3000H
      JMP START
      END
(ii)
START:
      MVI B,80H
                 ; LED
      CALL KIND ; Διάβασμα πληκτρολογίου
      CPI 00H
                  ; A=0 ?
      JZ TURNOFF ;Έλεγχος για το 0
      CPI 09H
                  ;A>=9 ?
      JNC TURNOFF ; Έλεγχος για πλήκτρο >=9
SLIDE:
      DCR A
                  ;Μείωση μέχρι να μηδενιστεί
      MOV C,A
      MOV A, B
      RLC
                  ;Ολίσθηση μέχρι το επιθυμητό LED
      MOV B, A
      MOV A, C
      JZ SHOW
                  ; Έλεγχος για μηδενισμό
      JMP SLIDE
TURNOFF:
                 ;Σβήσιμο LED
      MVI B, 00H ; Πλήκτρο >=9 ή 0
SHOW:
                  ; Άναμμα LED
      MOV A, B
      CMA
                  ; Αντίστροφη λογική
      STA 3000H
      JMP START
      END
```

(iii) Δίνεται παρακάτω ένα ενδεικτικό πρόγραμμα μόνο για τις γραμμές 1, 6 και 7 του πληκτρολογίου. Οι υπόλοιπες γραμμές προγραμματίζονται όμοια. Η υλοποίηση έγινε με εκτέλεση εντολών σειριακά και όχι αλγοριθμικά, λόγω του περιορισμένου πλήθους καταχωρητών. Έγινε προσπάθεια να μειωθούν οι γραμμές κώδικα στο ελάχιστο αλλά και ταυτόχρονα να εμφανίζονται σωστά τα μηνύματα στην οθόνη του προσομοιωτή, γι' αυτό κάποιες εντολές επαναλαμβάνονται πολλές φορές. Το πρόγραμμα εμφανίζει όλα τα πλήκτρα που υλοποιεί εκτός του Α.

```
IN 10H
       LXI Η, 08FAH ;Τα μηνύματα στις διευθύνσεις 08FAH-08FFH
       MVI M, 10H
                           ; Άρχικό σβήσιμο της οθόνης
       LXI H, 08FBH
       MVI M, 10H
       LXI H, 08FCH
       MVI M, 10H
       LXI H, 08FDH
       MVI M, 10H
       LXI H, O8FEH
       MVI M, 10H
       LXI H, 08FFH
       MVI M, 10H
SCAN7:

      MVI A,7FH
      ;Γραμμή 7 (πλήκτρα D, E, F)

      STA 2800H
      ;Σάρωση

       LDA 1800H
                            ; Ανάγνωση
       MVI B,07H
       ANA B
                          ;Στήλη 2
       CPI 03H

      JZ KEYF
      ; Έλεγχος για το πλήκτρο F

      CPI 05H
      ; Στήλη 1

      JZ KEYE
      ; Έλεγχος για το πλήκτρο E

      CPI 06H
      ; Στήλη 0

      JZ KEYD
      ; Έλεγχος για το πλήκτρο D

       CALL SHOW
       JMP SCAN1
KEYF:
                             ;Εμφάνιση πλήκτρου F
       LXI H, 08FFH
       MVI M, 00H
                            ; 0
       LXI H, 08FEH
       MVI M, OFH
                            ; F
       CALL SHOW
       JMP SCAN1
KEYE:
                            ;Εμφάνιση πλήκτρου Ε
       LXI H, 08FFH
       MVI M, 00H
                           ; 0
       LXI H, 08FEH
       MVI M, OEH
                            ; E
       CALL SHOW
       JMP SCAN1
KEYD:
                            ;Εμφάνιση πλήκτρου D
       LXI H, 08FFH
       MVI M, 00H
                            ; 0
       LXI H, 08FEH
       MVI M, ODH
                            ; D
       CALL SHOW
SCAN1:
       MVI A, FDH
                            ;Γραμμή 1 (πλήκτρα FETCH ADRS, FETCH REG, RUN)
       STA 2800H
       LDA 1800H
       MVI B, 07H
       ANA B
       CPI 03H
       JZ KEYFETCHADRS ; Έλεγχος για το πλήκτρο FETCH ADRS
       CPI 05H
       JZ KEYFETCHREG
                            ;Έλεγχος για το πλήκτρο FETCH REG
       CPI 06H
       JZ KEYRUN
                            ; Έλεγχος για το πλήκτρο RUN
       CALL SHOW
       JMP SCAN6
KEYFETCHADRS:
                             ;Εμφάνιση πλήκτρου FETCH ADRS
```

```
LXI H, O8FFH
      MVI M,08H
                       ;8
      LXI H, 08FEH
      MVI M, 02H
                       ; 2
      CALL SHOW
      JMP SCAN6
KEYFETCHREG:
                       ;Εμφάνιση πλήκτρου FETCH REG
     LXI H, 08FFH
      MVI M,08H
                        ;8
      LXI H, 08FEH
      MVI M, 00H
                        ; 0
      CALL SHOW
      JMP SCAN6
KEYRUN:
                        ;Εμφάνιση πλήκτρου RUN
      LXI H, 08FFH
      MVI M, 08H
                        ;8
      LXI H, 08FEH
                        ; 4
      MVI M, 04H
      CALL SHOW
SCAN6:
      MVI A, BFH
                       ;Γραμμή 6 (πλήκτρα Α, Β, С)
      STA 2800H
      LDA 1800H
      MVI B,07H
      ANA B
      CPI 03H
      JZ KEYC
                        ; Έλεγχος για το πλήκτρο C
      CPI 05H
      JZ KEYB
                       ; Έλεγχος για το πλήκτρο Β
      CPI 06H
      JZ KEYA
                        ; Έλεγχος για το πλήκτρο Α
      CALL SHOW
      JMP SCAN7
KEYC:
                        ;Εμφάνιση πλήκτρου C
      LXI H, 08FFH
                       ; 0
      MVI M, OOH
      LXI H, 08FEH
      MVI M, OCH
                        ; C
      CALL SHOW
      JMP SCAN7
KEYB:
                        ;Εμφάνιση πλήκτρου Β
      LXI H, 08FFH
      MVI M, 00H
                       ; 0
      LXI H, 08FEH
      MVI M, OBH
                        ;B
      CALL SHOW
      JMP SCAN7
KEYA:
                        ;Εμφάνιση πλήκτρου Α
      LXI H, 08FFH
      MVI M,00H
                        ; 0
      LXI H, 08FEH
      MVI M, OAH
                        ; A
      CALL SHOW
      JMP SCAN7
SHOW:
                        ;Εμφάνιση στην οθόνη
      LXI D, 08FAH
      CALL STDM
      CALL DCD
      RET
```

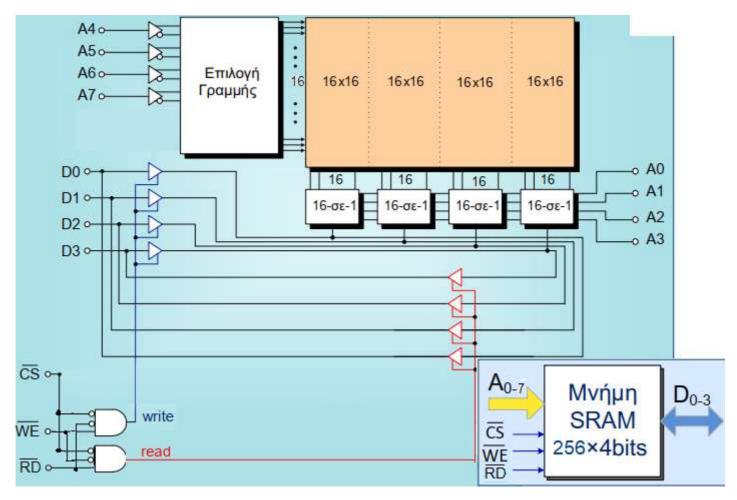
END

```
START:
     MVI D,00H
                ;LEDs
                 ;X3
     LDA 2000H
               ;A3
     ANI 80H
                 ;10000000
     ΜΟΥ Β,Α ;Προσωρινή αποθήκευση
LDA 2000Η ;B3
     RRC
                 ;Ολίσθηση για λογική πράξη με το επόμενο ψηφίο
               ;01000000
     ANI 40H
     ANA B
                 ; A3 AND B3
     RRC
                 ;Ολίσθηση για αποθήκευση στο Χ3
     RRC
     RRC
                ; Αποθήκευση
     MOV D, A
                 ;X2
     LDA 2000H ; A2
     ANI 20H ;00100000
     RRC
     MOV B,A
     LDA 2000H ;B2
     ANI 10H ;00010000
                 ; A2 AND B2
     ANA B
     RRC
                 ;Ολίσθηση για αποθήκευση στο Χ2
     RRC
     ORA D
                ;Προσθήκη
     MOV D, A
                ;X1
     LDA 2000H ; A1
     ANI 08H
               ;00001000
     RRC
     MOV B, A
     LDA 2000H ;B1
     ANI 04H ;00000100
     ORA B
                 ;A1 OR B1
     RRC
                 ;Ολίσθηση στο LSB για XOR
     RRC
     MOV C, A
                ;Προσωρινή αποθήκευση
     RLC
                 ;Επαναφορά για αποθήκευση στο Χ1
     ORA D
     MOV D, A
                 ;X0
     LDA 2000H ; A0
     ANI 02H
                 ;00000010
     RRC
     MOV B, A
     LDA 2000H ;B0
     ANI 01H
                 ;00000001
                 ;A0 OR B0
     ORA B
     XRA C
                 ; (A0 OR B0) XOR X1
     ORA D
     CMA
                 ;Αντίστροφη λογική
     STA 3000H
     JMP START
```

END

Δίνεται ένα ενδεικτικό σχήμα της δομής μιας μνήμης SRAM 256x4 bits μετά από τροποποίηση του σχήματος 3.2 του βιβλίου θεωρίας (Συστήματα Μικροϋπολογιστών, Κ. Πεκμεστζή, Εκδόσεις Συμμετρία, 1995). Οι διαφορές με το βιβλίο είναι τα λιγότερα bits για τις γραμμές διευθύνσεων και τη γραμμή του πίνακα μετά το κύκλωμα αποκωδικοποίησης και το σήμα RD για την ανάγνωση.

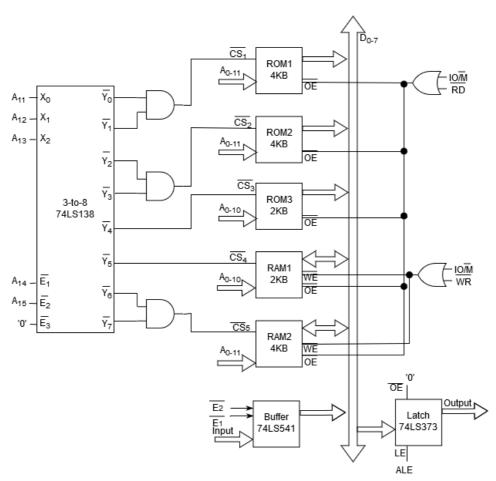
Η λειτουργία της μνήμης πρέπει να ενεργοποιηθεί με το $\overline{CS}$. Έπειτα, επιλέγουμε να διαβάσουμε τη μνήμη με το $\overline{RD}$, που μέσω των κόκκινων πυλών οδηγεί τα δεδομένα από τους πολυπλέκτες στην έξοδο (D_0-D_3) ή να γράψουμε σε αυτήν με το $\overline{WE}$, που μέσω των μπλε πυλών οδηγεί τα 4 bits της εισόδου (D_0-D_3) στους πολυπλέκτες για να επιλέξουν την επιθυμητή τετράδα του πίνακα. Η επιλογή από τις 16 τετράδες γίνεται με τα πρώτα 4 bits της διεύθυνσης (A_0-A_3) , ενώ η γραμμή του πίνακα στην οποία ανήκει η τετράδα επιλέγεται με τα τελευταία 4 bits της διεύθυνσης (A_4-A_7) .

Χάρτης μνήμης

Μνήμη	Διεύθυνση	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
ROM1 - 4K	0000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	OFFF	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ROM2 - 4K	1000	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1FFF	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ROM3 - 2K	2000	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	27FF	0	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
RAM1 - 2K	2800	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2FFF	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
RAM2 - 4K	3000	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3FFF	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Λογικό διάγραμμα

Χάρτης μνήμης

Μνήμη	Διεύθυνση	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
ROM - 8K	0000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	1FFF	0	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
RAM1 - 4K	2000	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2FFF	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
RAM2 - 4K	3000	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	3FFF	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
RAM3 - 4K	4000	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	4FFF	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ROM - 8K	5000	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	6FFF	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Λογικό διάγραμμα

